

सूचना -

1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1. अ. खालील संकल्पना स्पष्ट करा (कोणत्याही पाच)

(15)

1. मानवी हक्क
2. समतेचा अधिकार
3. आपत्ती संकल्पना
4. तंत्रज्ञानाचे महत्त्व
5. श्रवण कौशल्य
6. पाणी प्रदुषण
7. विज्ञान आणि तंत्रज्ञान
8. नेतृत्व कौशल्य

किंवा

ब.) पायाभूत अभ्यासक्रम सत्र तीन साठी तुम्ही सादर केलेल्या प्रकल्पावर व्यापक टिपा लिहा

(15)

प्रश्न 2 अ) अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमातीचे संविधानात्मक आणि कायदेशीर हक्क स्पष्ट करा

(15)

किंवा

ब) घरगुती हिंसाचार आणि हुंड्यासाठी छळ या समस्येचे वर्णन करा.

प्रश्न 3. अ.) आपत्तीचा अर्थ स्पष्ट करून त्याचे प्रकार आणि परिणाम विशद करा.

(15)

किंवा

ब) प्रदुषणाचे परीणाम स्पष्ट करा. आणि ते टाळण्यासाठीचे उपाय सुचवा

प्रश्न 4. अ) विज्ञानाचा अर्थ सांगून त्याची वैशिष्ट्ये लिहा

(15)

किंवा

ब.) विज्ञान आणि तंत्रज्ञानाचा सहसंबंध स्पष्ट करा.

प्रश्न 5. अ.) परीणामकारक संवाद साधण्यामधील येणाऱ्या अडचणींचे विश्लेषण करा.

(15)

किंवा

ब.) प्रभावी नेतृत्वाची वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

XXXXXXXXXXXXXX

Duration : (2:30 hours)

A41810OFC- III

Total Marks: 75

- N.B.** 1) All Question are Compulsory
2) All Questions carry equal marks
3) Figures to the right indicate full marks

Q.1. A. Explain the following concept : (Any Five) (15)

1. Human Right
2. Right to Equality
3. Disaster concept
4. Role of Technology
5. Features of Listening
6. Water Pollution
7. Science and technology
8. Skill of Leadership

OR

Q.1.B Write a comprehensive note on the Foundation Course (Semester III) project submitted by you. (15)

Q.2. A. Discuss the constitutional and legal rights of scheduled caste and scheduled tribes. (15)

OR

B. Describe the problems of domestic violence and harassment for dowry (15)

Q.3. A.Explain the concept of Disaster,its types and effects. (15)

OR

B.Explain the effects of pollution and suggest the measures to prevent it. (15)

Q.4. AWrite in detail the meaning and features of science. (15)

OR

B.Explain the co-relation to science and technology (15)

Q.5. A. Elaborate the barriers of effective communication (15)

OR

B.Discuss the characteristics of effective leadership (15)

XXXXXXXXXXXXXX